

ISSN 0125 - 7447

VOLUME 16 NUMBER 19

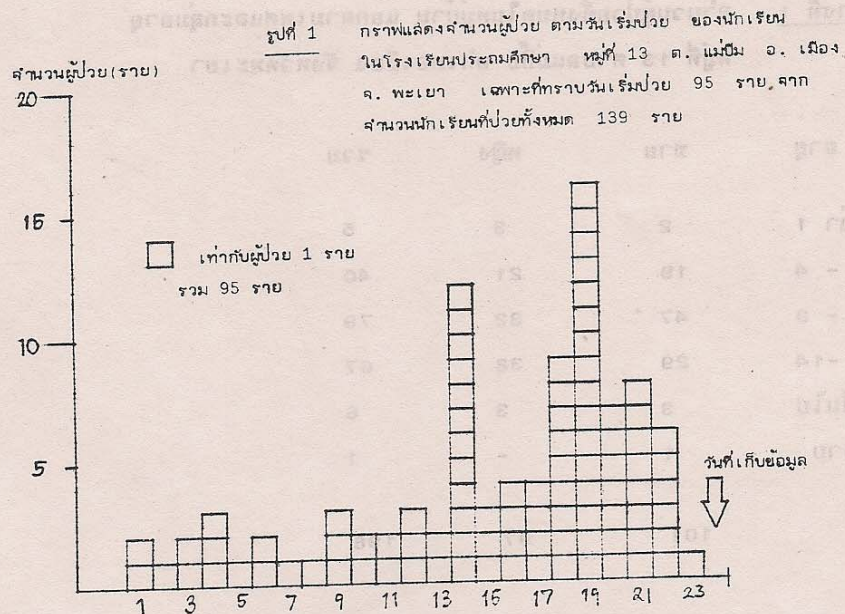
MAY 17, 1985

ราชบัณฑิตยสถาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์ WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

กลุ่มอาการไอคล้ายไอกรน-พะเยา	224
ผู้ป่วยวัณโรคระบบหายใจ-ก.พ. 28	227
รายงานกามโรค-มี.ค.28	232
รายงานผู้ป่วยโรคเรื้อน	233
สถานการณ์โรค	234

การสอบสวนโรค

กลุ่มอาการไอคล้ายไอกรน - พะเยา Pertussis liked syndrome - Phayoa

ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 14 กุมภาพันธ์ 2528 ได้เกิดการระบาดของอาการโรคติดเชื้อทางเดินหายใจเฉียบพลันขึ้นในหมู่บ้าน 13 ตำบลแม่ปืม อำเภอมือง จังหวัดพะเยา (ดูรูปที่ 1) โดยเริ่มมีผู้ป่วยเกิดขึ้นในโรงเรียนก่อน แล้วติดต่อกระจายไปทั่วทั้งหมู่บ้าน การค้นหาผู้ป่วยโดยกำหนดว่า ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ลงมาที่มีอาการไอในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ถือเป็นผู้ป่วย พบผู้ป่วยทั้งหมด 198 ราย เป็นชาย 101 ราย หญิง 97 ราย จากจำนวนประชากรในหมู่บ้านทั้งหมดประมาณ 980 คน (อัตราป่วยรวม 22.2 %) อายุระหว่าง 1 เดือน - 15 ปี (ดูตารางที่ 1) ผู้ป่วยเป็นเด็กนักเรียน 139 ราย จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 185 คน (อัตราป่วยในโรงเรียน 75.1 %) อัตราป่วยสูงในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 5 ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอัตราป่วยต่ำ (ดูตารางที่ 2) ผู้ป่วยมีอาการไอ 198 ราย (100%) ไข้ 91 ราย (45.9%) น้ำมูกไหล 132 ราย (66.6%) เจ็บคอ 66 ราย (33.3%) และเลือดออกใต้เยื่อเมือก 16 ราย (8.0%) ผลการแยกเชื้อจาก nasopharyngeal swab โดยวิธี direct plating ใน Bordet - Gengou agar ในผู้ป่วย 21 ราย และผู้สัมผัสใกล้ชิด 4 ราย (14 - 15 กุมภาพันธ์ 2528) ไม่พบเชื้อ Bordetella pertussis

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยทั้งหมดในหมู่บ้าน แยกตามเพศและกลุ่มอายุ
หมู่บ้าน 13 ตำบลแม่ปืม อำเภอมือง จังหวัดพะเยา

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
ต่ำกว่า 1	2	3	5
1 - 4	19	21	40
5 - 9	47	32	79
10 - 14	29	38	67
15 ขึ้นไป	3	3	6
ไม่ทราบ	1	-	1
รวม	101	97	198

ตารางที่ 2 จำนวนนักเรียนที่ป่วย และอัตราป่วย แยกตามชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา หมู่ที่ 13 ตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ชั้น	นักเรียนทั้งหมด	ป่วย	อัตราป่วย (%)
ป. 1	34	32	94.1
ป. 2	34	26	76.4
ป. 3	28	24	85.7
ป. 4	26	19	73.0
ป. 5 ก	23	16	69.5
ป. 5 ข	22	17	77.2
ป. 6	18	5	27.7
รวม	185	139	75.1

การระบาดครั้งนี้ มีผู้ป่วยหลายรายที่มีประวัติอาการไอนานกว่า 1 เดือน ร่วมกับอาการเลือดออกใต้เยื่อตา อาการดังกล่าวอาจเกิดจากเชื้อ *Bordetella pertussis* ซึ่งทำให้เกิดโรคไอกรน หรือจากเชื้อไวรัสบางตัวที่ทำให้เกิดอาการคล้ายไอกรน (Pertussis-like syndrome) ได้แก่ Influenza, Parainfluenza , Adenovirus และ Respiratory syncytial virus น่าที่จะมีการติดตามเฝ้าระวัง เพื่อค้นหาเชื้อที่เป็นสาเหตุของกลุ่มอาการนี้ต่อไป

ผู้รายงาน เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา
ศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือ จังหวัดลำปาง โครงการฝึกอบรมแพทย์ในสาขา
ระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข